

תוכנית על מפעל משנה תורה

רשת מורשת בקול ישראל י"ט חשון התשע"ה (12.11.2014). מנחה: אבישי בר אושר

דבריו של הרב ד"ר רצון ערוסי, חבר הרבנות הראשית

ונשיא מכון משה למשנת הרמב"ם שהיו שותפים לביאור ספר קדושה [ערוד]

בצורה תמציתית, הוא מעין ספר הלכות של הרי"ף על התלמוד והוא בעצם התשתית למשנה תורה להרמב"ם ורבים רבים לא הבינוהו כי הוא היה כתוב בערבית והתרגומים לא היו הכי מדויקים. הרב קאפח עשה שני דברים: הוא גם תרגם תרגום נאה ומדויק, וגם כאמור הביא את משנה תורה בנוסח האמיתי שלו עם **ביאור אשר מסתייע בפירוש המשנה על כל צעד ושעל. אבל לא רק פירוש המשנה, אלא יש איגרות, יש תשובות, יש מורה נבוכים, כי רוחו של הרמב"ם ההלכתית וההגותית מחוברות זו עם זו.** די לראות לא רק את ספר המדע יסודי התורה אלא סופי הלכות, כמו סוף הלכות מזוזה ועוד ועוד, כמה רוח המורה נבוכים שורה ומרחפת על אותו מחבר בן 45-54 שכותב את משנה תורה והוא כבר בן 65 **במורה נבוכים ואותה רוח מרחפת על כל משנה תורה.** לכן חייבים לבאר את הרמב"ם מתוך הרמב"ם. תראה, כמי שלמד בישיבה, אבישי, אני יכול לומר לך משהו, אני התפעלתי מאז ומתמיד לשמוע את השיעורי תורה של ראש הישיבה שלוקח רמב"ם קשה ומתרחץ ומקשה, אבל הכל זה עיונים נקודתיים מעולם לא ראיתי את העיונים מתוך כל הרמב"ם ומתוך כל מקורותיו של הרמב"ם והייתי הולך ממנו, מאותו ראש ישיבה ענק, ששמעתי ממנו, ממש טוחן הרים עוקר הרים והייתי הולך ושומע את הרב יוסף קאפח, כמים, כנחל, כמעין שוטף, והכל מתבאר לי חד וחלק כל אותם קושיות אשר פשוט היו כניצוצות

אבישי: אתם משתמשים במינוח של הרמב"ם על פי הרמב"ם, כלומר ביאור של הרמב"ם על פי שיטתו, אולי הרב קצת יסביר על הדברים, על המשמעות המדויקת ומה הכוונה של הדברים האלו "**הרמב"ם על פי הרמב"ם?**"

הרב רצון ערוסי: קודם כל אבישי, חייבים באמת שלמי תודה והרבה ברכות לרב יוחאי מקבילי ה' ישמרהו ויחייהו, על כך שביזמה אדירה ובחריצות הניע את המנוע העצום הזה להוציא את הרמב"ם המבואר כשהוא מנוקד ומאור, שווה לכל נפש ומעל הכל, ואולי שני היהלומים שיש לו בכתר הזה, **הנוסח**, דהיינו גירסא יותר מדויקת ברוב המקרים על פי כתבי יד יהודי תימן שהרב יוסף קאפח עליו השלום הגיה, **והדבר החשוב ביותר זהו הרעיון, זהו העיקרון שהשתמש בו הרב יוסף קאפח, לבאר את הרמב"ם על פי הרמב"ם.**

ונסביר במה דברים אמורים, הרמב"ם כפי שאמרתם, הוא כולל, הוא מושלם, הוא משנה תורה, הוא כל התורה כולה ולכן אי אפשר לבאר הלכה אחת מהרמב"ם מתוך עיון באותה הלכה, יש צורך להקיף את כל משנה תורה **כדי להכיר את כל חלקיו כי סדנא דארעא של הרמב"ם חד הוא, ודברים מתפרשים מעניין לעניין על פי אותו קו חשיבה ועל פי אותם מונחים.** ולכן חייבים להכיר את הרמב"ם קודם כל ברמת משנה תורה, וכן פירוש המשנה להרמב"ם, הוא אוצר נדלה, הוא בעצם סיכום התלמוד

בין אינטליגנטים לשאינם אינטליגנטים, זוהי הנוסחה שיכולה לאחד את עם ישראל כולו.

אבישי: אמן, אמן. ואני רוצה לאיחול ולתקווה, יראו עינינו וישמח ליבנו בקרוב בבניין בית קדשנו ותפארתנו, כמו שהרב אמר. הרב הגאון דוקטור רצון ערוסי ראש מכון משה, שאתם השותפים הנאמנים, כל הזמן פה הרב יוחאי אומר לי, הם שותפים שלי, אתכם ובשיתוף הזה, הגעתם לעצמה הגדולה. חזק ואמץ חילך לאוריתא.

ניתזים ורעמים וברקים, אצלו כדבר פשוט, כנחל מפכה, משום שהנה הוא מוכיח לך, כאן הרמב"ם אמר בפירוש המשנה כך וכאן בהלכה זו אמר כך, הנה לשון הגמרא כך והכל בא על מקומו בשלום. לכן למען אמיתה של תורה, לא רק חמד של תורה כפי ששמעתי מכם, אמיתה של תורה, יש צורך לבאר את הרמב"ם מתוך הרמב"ם עצמו.

אבישי: אכן, הדברים האלו ממש יוצאים ממעמקי הלב ומסבירים את עומקם של דברים, איך אתם, אני שוב אומר אתם ברבים, אבל אני הבנתי גם בדברי הפתיחה של הרב שפה הקרדיט זה לקטר, למנוע, לאיש שהוביל את המהלך הזה-לרב יוחאי מקבילי שאני כמובן מצטרף לברכות, אז אם כך כבוד הרב, אנחנו נכונים לעוד ועוד פעולות, ועם ישראל יחבור בכל החוגים, בכל הזרמים, בכל הגלאים, ללימוד הרמב"ם.

הרב רצון ערוסי: אין לי צל של ספק, אבישי יקירי, כל העולם היהודי, יזדקק להרמב"ם, ירצה או לא ירצה. כל מי שמאמין בחזון הגאולה, שאכן באמת יבנה בית המקדש במהרה בימינו, אי אפשר בלי הרמב"ם, כבר זכינו בתקומת המדינה, שהיא ראשיתה של הריבונות היהודית, וכבר אנו זקוקים לספרו של הרמב"ם, שרק הוא התייחס לספר מלחמות, לספר מלכים, לעניינים משטריים, רק הוא ואין זולתו, כך בעזרת ה' לכשיבנה המקדש, לא יוכלו לזוז בלעדיו, בלי ספר הטהרה, בלי ספר הקרבנות, בלי ספר עבודת המקדש, הכל כתוב פרט על גבי פרט. אני חוזר ואומר, אני סמוך ובטוח שיזדקקו לא רק בגלל הצורך החזוני, אלא באמת כשנרצה לחבר את כל בית ישראל, "הרציונאלי" של הרמב"ם, הוא אשר יקרב בין דתיים לשאינם דתיים,